

"Lokalny program rewitalizacji gminy Milejewo 2020+"

cz. 1

Spis treści

1. Sytuacja przestrzenno-infrastrukturalna	4
1.1. Struktura funkcjonalno–przestrzenna	4
1.2. Zasoby mieszkaniowe	5
1.3. Gminne zasoby mieszkaniowe	6
1.4. Infrastruktura techniczna:	6
1.4.1. Sieć wodociągowa	6
1.4.2. Odpady.....	6
1.4.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną	7
Obiekty zabytkowe	7
2. Sytuacja społeczna	8
2.1. Demografia	8
2.2. Pomoc społeczna.....	10
2.3. Organizacje pozarządowe	12
2.4. Sektor edukacji.....	12
2.5. Ochrona zdrowia	13
2.6. Przestępczość.....	13
2.7. Infrastruktura społeczna	14
3. Sytuacja gospodarcza	14
3.1. Rynek pracy i bezrobocie	14
3.2. Gospodarka	14
4. Gmina i region w dokumentach strategicznych poziomu unijnego, krajowego, regionalnego i lokalnego.....	16
4.1. Uwarunkowania unijne.....	16
4.1.1. Strategia Europa 2020	16
4.1.2. Polska a budżet europejskiej polityki spójności w latach 2014-2020	17
4.2. Uwarunkowania krajowe:.....	19
4.2.1. Strategie długookresowe i średniookresowe	19
4.2.2. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) do roku 2030	20
4.2.3. Rewitalizacja w Polsce	21
4.2.4. Założenia "Narodowego Planu Rewitalizacji 2022"	21

4.2.5. Projekt "Założeń ustawy o rewitalizacji"	22
4.3. Uwarunkowania regionalne	23
4.4. Uwarunkowania lokalne	24
4.5. Analiza SWOT	26

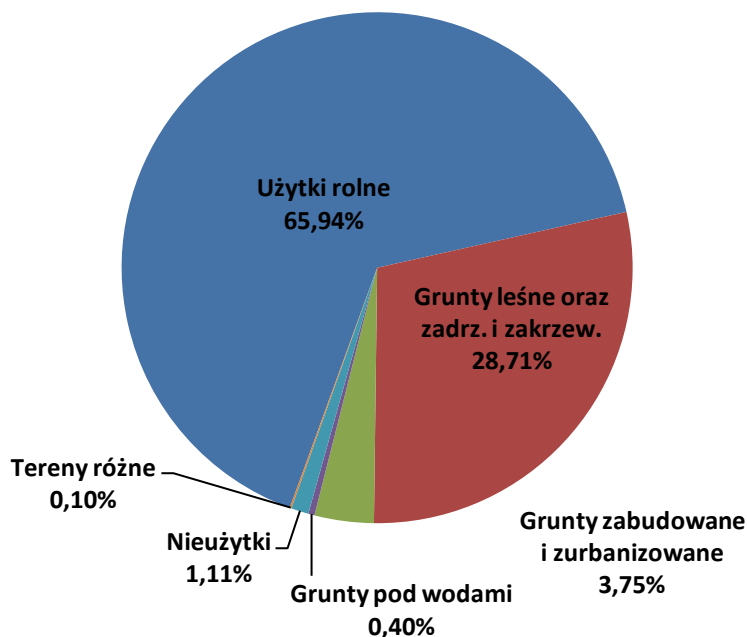
Gmina Milejewo położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie elbląskim w jego środkowej części. Od północy graniczy z gminą Tolkmicko, od wschodu - z gminą Młynary, od południa z gminami: Pasłęk i Elbląg, a od zachodu z gminą Miasto Elbląg – miastem na prawach powiatu. Milejewo zarówno pod względem powierzchni (95,81 km²)¹, jak i liczby ludności (3299 osób) jest drugą najmniejszą gminą w powiecie. Gmina składa się z 13 sołectw: Huta Żuławska, Jagodnik, Kamiennik Wielki, Majewo, Milejewo, Ogrodniki, Piastowo, Pomorska Wieś, Rychnowy, Stoboje, Wilkowo, Zajączkowo, Zalesie. W myśl „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milejewo” na terenie gminy funkcjonują dwa ośrodki obsługi ludności: Milejewo jako ośrodek I rzędu i Pomorska Wieś jako ośrodek II rzędu – wspomagający dla Milejewa.

1. Sytuacja przestrzenno-infrastrukturalna

1.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Powierzchnia gminy Milejewo wynosi 9581 ha, z czego większość stanowią użytki rolne oraz grunty leśne. Wynika to z wiejskiego charakteru gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią jedynie 3,75% ogólnej powierzchni gminy tj. 359 ha.

Wykres nr 1. Struktura gruntów na terenie gminy Milejewo pod względem użytkowania

Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Milejewo

¹ O ile nie wskazano inaczej dane zawarte w tekście podawane są według stanu na 31.12.2013 roku.

W strukturze gruntów zabudowanych i zurbanizowanych na obszarze gminy dominują tereny komunikacyjne (81,34% stanowią tereny komunikacyjne. Tereny mieszkaniowe stanowią jedynie 9,75% wszystkich terenów zabudowanych i zurbanizowanych.

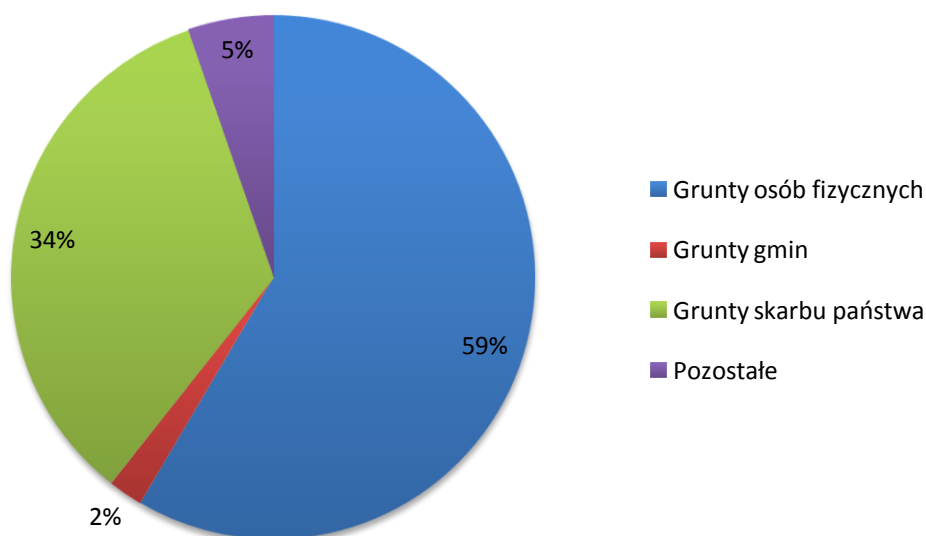
Tabela nr 1. Struktura gruntów zabudowanych i zurbanizowanych na terenie gminy Milejewo

	Ogółem	Tereny mieszkaniowe	Tereny przemysłowe	Inne tereny zabudowane	Zurbanizowane tereny niezabudowane	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	Tereny komunikacyjne
Powierzchnia (ha)	359	35	11	14	1	6	292

Źródło danych: Urząd Gminy Milejewo

Pod względem statusu prawnego, większą część gruntów na terenie gminy stanowią grunty prywatne należące do osób fizycznych (5606 ha). Prawie o połowę mniejszą powierzchnię zajmują grunty skarbu państwa (3268 ha). Gmina jest właścicielem zaledwie 2% gruntów (204 ha)

Wykres nr 2. Struktura własności gruntów na terenie gminy Milejewo

Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Milejewo

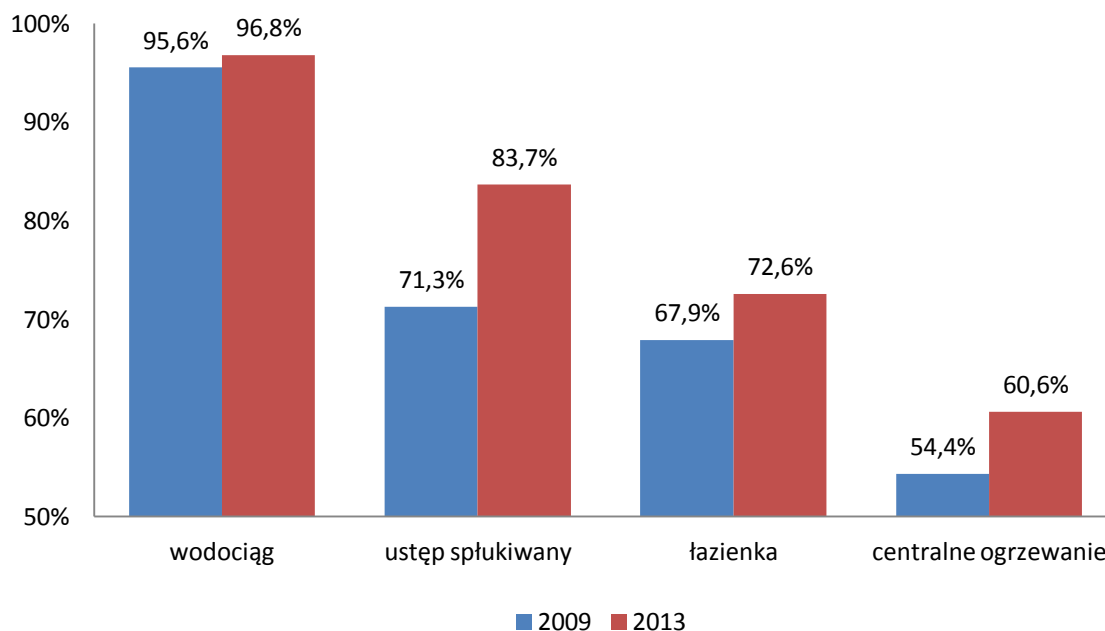
1.2. Zasoby mieszkaniowe

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w ciągu 5 lat liczba mieszkańców na obszarze gminy Milejewo wzrosła o 69 – z 816 w 2009 roku do 885 w 2013 roku. Jednocześnie średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wzrosła odpowiednio z 80,74 m² do 88,74 m². Przy czym przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wzrosła z 21,3 m² do 23,7 m².

W 2013 roku niemal wszystkie mieszkania na obszarze gminy Milejewo posiadały dostęp do wodociągu (96,8%). Większość wyposażona była także w ustęp spłukiwany i łazienkę. Niecałe 2/3

mieszkań było podłączone do centralnego ogrzewania. We wszystkich tych dziedzinach widać poprawę sytuacji w porównaniu z 2009 rokiem.

Wykres nr 3. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w ogóle mieszkań 2009/2013

Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

1.3. Gminne zasoby mieszkaniowe.

Według danych Urzędu Gminy Milejewo na początku 2015 roku w zasobach gminy Milejewo znalazło się 10 budynków pełniących funkcje mieszkaniowe, w tym 2 budynki z lat 70 XX wieku i 8 budynków sprzed 1939 roku. Wśród tych ostatnich 6 znajduje się na liście gminnej ewidencji zabytków.

Według danych GUS w 2013 roku w zasobach gminnych znajdowało się 16 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej równej 652 m², co w przeliczeniu na jedno mieszkanie daje 40,75 m². Jest to powierzchnia o ponad połowę mniejsza od średniej w gminie. Wśród tego zasobu pięć mieszkań, o łącznej powierzchni 136 m² stanowiły mieszkania socjalne.

1.4. Infrastruktura techniczna:

1.4.1. Sieć wodociągowa

Zaopatrzenie w wodę gminy Milejewo jest realizowane poprzez wodociągi grupowe, dla których ujęcia zlokalizowane są na terenie wsi Pagórki (gmina Tolkmicko), Ogrodniki i Milejewo. Wszystkie miejscowości zaopatrywane są w wodę przez te wodociągi, oprócz wsi Zalesie, która ma własne ujęcie wody. Woda doprowadzana sieciami wodociągowymi jest uzdatniana, a jej jakość kontrolowana.

1.4.2. Odpady

Na terenie gminy Milejewo funkcjonuje system zbiórki odpadów niesegregowanych oraz system selektywnej zbiórki odpadów. ejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gmin Milejewo zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu. Na terenie gminy funkcjonują punkt gromadzenia odpadów niebezpiecznych oraz punkt przyjęcia przeterminowanych leków.

W 2013 roku w gminie Milejewo od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zebrano: 311,84 Mg odpadów zmieszanych oraz 89,98 Mg odpadów selektywnych, w tym:

- papier – 6,44Mg
- szkła – 29,70Mg
- tworzywa sztuczne – 21,12Mg
- zużyty sprzęt elektroniczny – 30,54Mg
- wielkogabarytowe – 2,18Mg

Natomiast od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne zgromadzono 65,33 Mg odpadów zmieszanych.

1.4.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina Milejewo jest zasilana w energię elektryczną z GPZ Pasłek za pośrednictwem linii 15 kV. Przestrzenne rozmieszczenie sieci przesyłowej oraz obecność na terenie gminy stacji transformatorowej pozwala na pełne pokrycie zapotrzebowania na energię elektryczną wszystkich odbiorców. Ponadto Gmina Milejewo położona jest w strefie korzystnej, o dużych zasobach energetycznych wiatru. W dokumencie *Aktualizacja programu ochrony środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017, Elbląg 2010 r.* planowano lokalizację 2 farm wiatrowych w obrębie tej gminy:

- budowa farmy wiatrowej o mocy 45 MW, składającej się z 18 elektrowni wiatrowych o mocy 2,5 MW - w miejscowości Huta Żuławska, Majewo, Milejewo, Zajączkowo, Rychnowy - gm. Milejewo oraz m. Przybyłowo - gm. Tolkmicko,
- budowa 3 elektrowni wiatrowych o mocy 2,0 MW - obręb Majewo, gm. Milejewo.

Obiekty zabytkowe

W gminnej ewidencji zabytków znajdują się 364 obiekty, głównie z przełomu XIX i XX wieku. Pięć istniejących na terenie gminy Milejewo obiektów wpisanych jest do „Rejestr zabytków nieruchomych dla województwa warmińsko – mazurskiego”. W „Programie opieki nad zabytkami dla gminy Milejewo na lata 2013-2016” zidentyfikowano również 37 stanowisk archeologicznych, z których jedno stanowisko wpisane jest do „Rejestr zabytków archeologicznych województwa warmińsko–mazurskiego”.

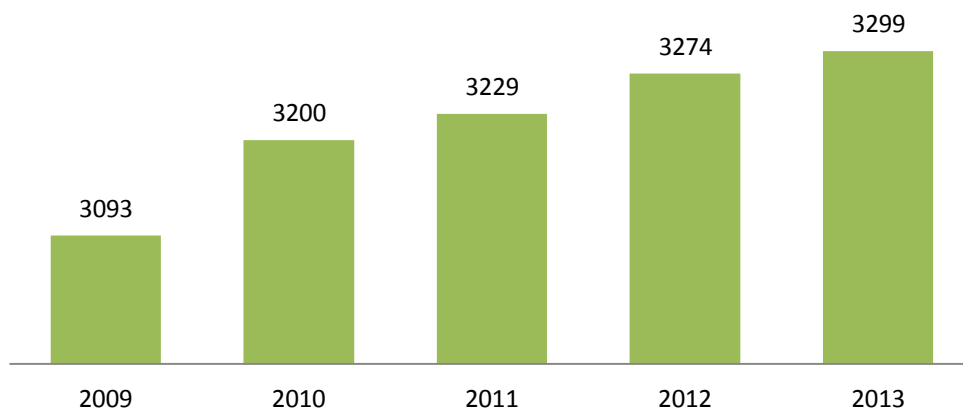
„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milejewo” i „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Milejewo” wyznaczają odpowiednie strefy, które są objęte różnymi stopniami ochrony konserwatorskiej, w nawiązaniu do uwarunkowań kulturowych, krajobrazowych i historycznych.

2. Sytuacja społeczna

2.1. Demografia

W 2013 roku gmina Milejewo liczyła sobie 3299 mieszkańców. Co daje współczynnik gęstości zaludnienia na poziomie 34. Plasuje to Milejewo na piątym miejscu wśród 9 gmin wchodzących w skład powiatu elbląskiego. W ostatnich latach mamy do czynienia ze stałym wzrostem liczby ludności gminy. Jest to spowodowane zarówno dodatnim przyrostem naturalnym, jak i napływem ludności z zewnątrz. Wzrost liczby ludności o 7% w ciągu 5 lat, stawia gminę Milejewo na drugim miejscu (po gminie Elbląg – 13%) pod względem dynamiki przyrostu ludności w powiecie. Jest to zjawisko pozytywne dla gminy, jednak w kontekście rewitalizacji należy zauważyć, że napływ ludności z zewnątrz może powodować rozmywanie się tożsamości lokalnej czy brak integracji społecznej.

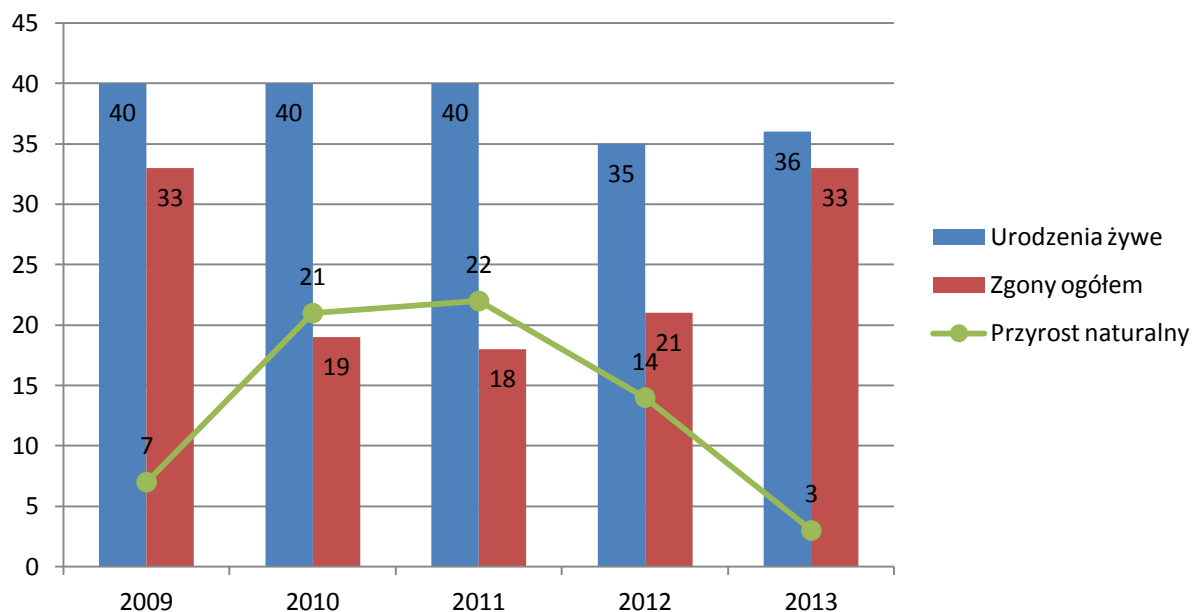
Wykres nr 4. Liczba ludności gminy Milejewo w latach 2009-2013

Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

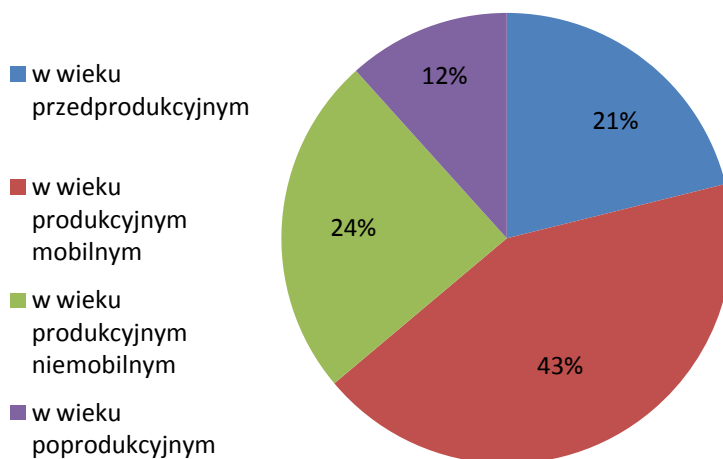
Wykres nr 5. Ruch naturalny ludności w latach 2009-2013

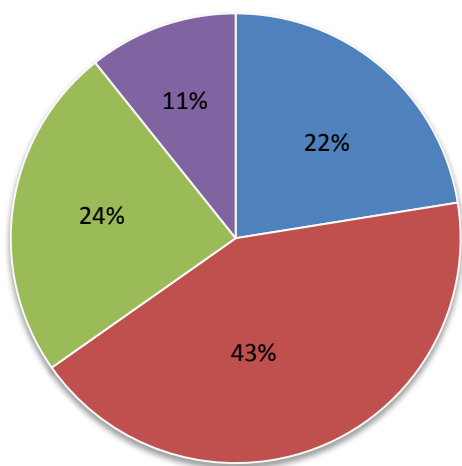

Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

W strukturze ludności wg ekonomicznych grup wiekowych w ostatnich latach nie nastąpiły znaczące zmiany:

Wykres nr 6. Zmiany w strukturze ludności wg ekonomicznych grup wiekowych

2009

2013

Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił 48,8 i był to najniższy, czyli najlepszy współczynnik wśród gmin powiatu elbląskiego.

2.2. Pomoc społeczna

Tabela nr 2. Struktura świadczeń z zakresu pomocy społecznej w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	Rok			
	2010	2011	2012	2013
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia				
Liczba osób	276	235	334	324
W tym: osoby długotrwale korzystające	276	235	334	324
Liczba rodzin	139	134	151	188
Liczba osób w rodzinach	465	444	456	451
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie				
Liczba osób	262	270	286	294
W tym: osoby długotrwale korzystające	262	270	286	286
Liczba rodzin	139	134	151	158
Liczba osób w rodzinach	465	444	455	451

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne				
Liczba osób ogółem	118	128	152	142
Liczba rodzin	127	95	138	133
Liczba osób w rodzinach	406	268	400	340
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne				
Liczba osób ogółem	144	156	176	187
Liczba rodzin	73	71	60	65
Liczba osób w rodzinach	339	324	278	288
Przyczyny świadczeń				
Niepełnosprawność				
Liczba rodzin ogółem	57	51	67	64
Liczba osób w rodzinach	141	126	166	141
Ubóstwo				
Liczba rodzin ogółem	1	0	1	17
Liczba osób w rodzinach	3	0	6	34
Bezrobocie				
Liczba rodzin ogółem	89	93	103	101
Liczba osób w rodzinach	325	336	346	332
Bezdomność				
Liczba rodzin ogółem	1	2	2	3
Liczba osób w rodzinach	1	2	2	3
Bezradność (problemy)				
Liczba rodzin ogółem	30	26	31	28
Liczba osób w rodzinach	152	128	150	127
Przemoc w rodzinie				
Liczba osób – ofiary przemocy	0	0	0	3
Liczba osób – sprawcy przemocy	0	0	7	5
Alkoholizm				
Liczba rodzin	8	8	13	8
Liczba osób w rodzinie	30	23	38	17

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej				
Zasiłek stały				
Kwota świadczeń ogółem w zł	113 115	126 175	142 435	203 798
Zasiłek okresowy				
Kwota świadczeń ogółem w. zł	69 978	79 997	90 142	104 000
Zasiłek celowy				
Kwota świadczeń ogółem w tys. zł	29 764	24 584	35 912	83 272

Źródło danych: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2013 dla gminy Milejewo

Jak widać na podstawie danych zawartych w tabeli nr 2, w ostatnich latach mimo pewnych wahań widać trend rosnący, jeżeli chodzi o liczbę osób, którym udzielono świadczeń z zakresu pomocy społecznej. Systematycznie wzrasta też kwota przeznaczana na świadczenia pieniężne z zakresu pomocy społecznej. Największy wzrost zanotowano w roku 2013.

Główne powody udzielania pomocy społecznej to bezrobocie, niepełnosprawność i bezradność. Nieco rzadziej powodem pomocy społecznej jest alkoholizm. Szacunki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milejewie zawarte w „Ocenie zasobów pomocy społecznej na rok 2013 dla gminy Milejewo” przewidują dalszy wzrost liczby i ogólnej wysokości świadczeń pomocy społecznej.

2.3. Organizacje pozarządowe

W 2010 roku gmina Milejewo zajmowała 24 miejsce w kraju pod względem nasycenia organizacjami pozarządowymi (liczba organizacji przypadająca na 1000 mieszkańców)². Obecnie (styczeń 2015 roku) na terenie gminy działa 12 organizacji, z czego pięć stanowią ochotnicze straże pożarne.

W 2014 roku na realizację zadań publicznych Gmina Milejewo przekazała organizacjom pozarządowym środki finansowe w wysokości

- 13 996,14 zł – na działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnej;
- 5866,14 zł – na działalność z zakresu kultury, kultury fizycznej i sportu

2.4. Sektor edukacji

Na terenie gminy Milejewo funkcjonują:

- Przedszkole w Milejewie
- Szkoła Podstawowa w Milejewie (z klasą „0”)
- Gimnazjum w Milejewie

Wszystkie te placówki edukacyjne to placówki publiczne. Najbliższe szkoły ponadgimnazjalne i uczelnie wyższe znajdują się w sąsiadującym z gminą mieście Elbląg oraz na terenie gminy Elbląg (Gronowo Górne). Do roku 2011 na terenie gminy działała druga publiczna szkoła podstawowa

² Konkurencyjność Warmii i Mazur – diagnoza problemowa

w Pomorskiej Wsi. Jak widać w poniższej tabeli od 2009 następuje spadek liczby uczniów poziomów podstawowego i gimnazjalnego, ale widać wyraźny wzrost jeżeli chodzi o liczbę dzieci uczęszczających do przedszkola w Milejewie.

Poszczególne jednostki	rok 2009/10	rok 2010/11	rok 2011/12	rok 2012/13
Szkoła Podstawowa w Milejewie „0”	187 26	183 32	202 38	195 40
Szkoła Podstawowa w Pomorskiej Wsi „0”	37 16	36 10	-	-
Gimnazjum w Milejewie	171	152	153	150
Przedszkole w Milejewie	38	32	37	61

Źródło danych: Urząd Gminy Milejewo

2.5. Ochrona zdrowia

W 2013 roku dwóch świadczeniodawców z terenu gminy Milejewo podpisało 3 umowy Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. Przedmiotem umów były: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna oraz leczenie stomatologiczne.

2.6. Przestępczość

Gmina Milejewo leży w obszarze działań Komendy Miejskiej Policji w Elblągu, a bezpośrednio podlega pod Posterunek Policji w Tolkmicku. Brakuje oficjalnych statystyk przestępczości, które ograniczałyby się do obszaru gminy Milejewo. Z doniesień prasowych³ wynika, że w 2013 roku na terenie gminy miały miejsca przestępstwa kradzieży i włamań.

Oficjalne statystyki policyjne ukazują liczbę zdarzeń drogowych na obszarze Milejewo. W 2013 roku doszło na terenie gminy do 50 kolizji (tyle samo co rok wcześniej i dwa razy więcej niż w 2011 roku). W 2013 roku doszło do trzech wypadków samochodowych, w których trzy osoby zostały ranne. W poprzednich latach było to 2012 – 6 wypadków, 11 os. rannych i 2011 – 1 wypadek, 3 os. ranne. W okresie tych trzech lat na terenie gminy nie było żadnych śmiertelnych ofiar wypadków drogowych. Jak widać z powyższego zestawienia, gmina Milejewo należy raczej do bezpiecznych pod względem bezpieczeństwa drogowego.

³ <http://tolkmicko.wm.pl/189058,Policjanci-z-Tolkmicka-zatrzymali-5-nioletnich-przestepcow.html#axzz3PEu44RIQ>

2.7. Infrastruktura społeczna

W zasobach gminnych znajduje się 10 budynków, które przeznaczone są na świetlice. W jednym budynku gminnym w Milejewie działa Klub Seniora. W ostatnich latach dzięki pozyskaniu środków unijnych powstało kilka obiektów rekreacyjnych: pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej w Ogrodnikach, mini boiska do piłki nożnej w Majewie i Jagodniku, trakt spacerowy z elementami ścieżki rowerowej w Zalesiu, sześć placów zabaw - w Milejewie, Kamienniku Wielkim, Pomorskiej Wsi, Zajączkowie, Majewie i Jagodniku, kompleks boisk Orlik 2012 w Milejewie.

3. Sytuacja gospodarcza

3.1. Rynek pracy i bezrobocie

Powiat elbląski, w którym położona jest gmina Milejewo należy do powiatów o jednej z najwyższych stóp bezrobocia w kraju – 28,9% w grudniu 2013 roku. Jak widać na podstawie danych pomocy społecznej na temat powodów udzielania wsparcia (patrz tabela nr 2) to właśnie bezrobocie jest jednym z głównych problemów w gminie.

Zarejestrowani bezrobotni z obszaru gminy Milejewo (310 osób w grudniu 2013 roku) stanowili ok. 6% wszystkich bezrobotnych z terenu powiatu i ok. 7% bezrobotnych z obszarów wiejskich. Proporcje te odpowiadają proporcjom liczby ludności Milejewa w stosunku do powiatu (6% wszystkich mieszkańców powiatu, 8% mieszkańców obszarów wiejskich).

Wśród bezrobotnych z terenu Milejewa nieznaczną większość stanowią kobiety – 50,65%.

Według danych GUS w 2013 roku w gminie Milejewo było 408 osób pracujących⁴, w tym 243 mężczyzn i 165 kobiet. Daje to współczynnik pracujących na 100 osób równy 124, co stawia Milejewo na trzecim miejscu wśród gmin powiatu elbląskiego – za gminą Elbląg (479) i gminą Pasłęk (128).

3.2. Gospodarka

Na koniec 2013 roku na terenie gminy Milejewo wpisanych do rejestru REGON było 229 podmiotów gospodarczych. W 96% były to podmioty sektora prywatnego. Na przestrzeni pięciu lat widać nieznaczny trend rosnący.

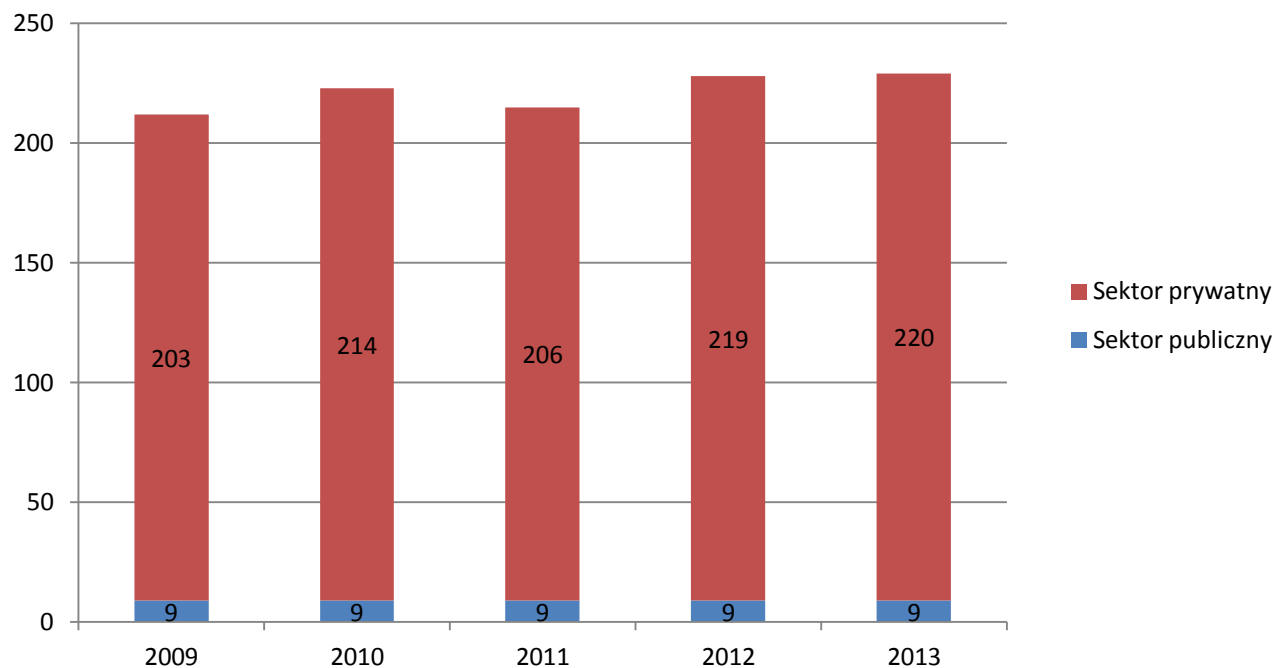
Większość podmiotów gospodarczych w Milejewie stanowią mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób. Stanowią one ponad 92 % wszystkich przedsiębiorstw i to ich dotyczy trend wzrostowy w liczbie podmiotów gospodarki. Drugą, dużo mniej liczną grupę stanowią małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 50 pracowników. Stanowią one 7,4% podmiotów gospodarczych. Na terenie gminy funkcjonuje jedno średnie przedsiębiorstwo i nie ma tu żadnych dużych podmiotów.

Najliczniej w Milejewie reprezentowane są branże: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

---

⁴ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.).

Wykres nr 7. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w okresie 2009-2013 wg sektorów własnościowych

Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Tabela nr 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD

Sekcja PKD	Liczba podmiotów	Procent w całości
Ogółem	229	100,00%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	9,61%
górnictwo i wydobywanie	0	0,00%
przetwórstwo przemysłowe	26	11,35%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,00%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,87%
budownictwo	26	11,35%
transport i gospodarka magazynowa	24	10,48%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	2,62%
informacja i komunikacja	4	1,75%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	2,18%

działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	0,44%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	3,93%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	1,31%
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8	3,49%
edukacja	8	3,49%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24	10,48%
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	1,31%
pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	21	9,17%
organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00%

Źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela nr 4. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wg wielkości w latach 2009-2013

Liczba zatrudnionych	2009	2010	2011	2012	2013
0 - 9	192	204	195	211	211
10 - 49	19	18	19	16	17
50 - 249	1	1	1	1	1
250 -	0	0	0	0	0
ogółem	212	223	215	228	229

Źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS

4. Gmina i region w dokumentach strategicznych poziomu unijnego, krajowego, regionalnego i lokalnego.

4.1. Uwarunkowania unijne

Uwarunkowania europejskie, które należy brać pod uwagę tworząc lokalny program rewitalizacji, z myślą o jego realizacji w perspektywie budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, wynikają przede wszystkim z zapisów Strategii Europa 2020 oraz budżetu europejskiej polityki spójności w latach 2014-2020.

4.1.1. Strategia Europa 2020

Jako trzy priorytety Strategii Europa 2020 zaproponowano:

- I. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach;

- II. promocję gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej;
- III. sprzyjanie gospodarce o wysokim zatrudnieniu; zapewniającej wysoką spójność społeczną i terytorialną.

Zestaw celów na poziomie Wspólnoty Europejskiej określono następująco:

- I. 75% wskaźnik zatrudnienia dla grupy wiekowej 20-64;
- II. 3% produktu krajowego brutto przeznaczanego na badanie i rozwój;
- III. 20/20/20 w zakresie klimatu i energetyki (zmniejszenie emisji CO₂ o 20%, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii do 20% oraz poprawa efektywności energetycznej o 20%);
- IV. obniżenie udziału młodzieży kończącej wcześniejszą edukację poniżej 10% oraz osiągnięcie minimum 40% udziału młodzieży w odpowiednich rocznikach kohorty wiekowej 30-34 kończącej edukację na poziomie wyższym;
- V. zmniejszenie liczby osób pozostających w Unii Europejskiej w strefie ubóstwa o 20 milionów, oczywiście klasyfikowanych w taki sposób w ramach poszczególnych państw członkowskich.

Zadania związane z realizacją tych celów dla poszczególnych państw członkowskich zostają zróżnicowane, co oznacza w przypadku Polski nieco niższy poziom wskaźników docelowych, z wyjątkiem celów edukacyjnych.

Regiony, które będą przyczyniały się do osiągnięcia tych celów przez Polskę, mogą liczyć na priorytet w finansowaniu.

4.1.2. Polska a budżet europejskiej polityki spójności w latach 2014-2020

23 maja 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Umowę Partnerstwa – najważniejszy dokument określający strategię inwestowania Funduszy Europejskich w nowej perspektywie. Obecnie trwają negocjacje krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Na dzień 15 stycznia zostały zaakceptowane przez Komisję Europejską następujące programy:

- I. Polska Cyfrowa
- II. Pomoc Techniczna
- III. Infrastruktura i Środowisko
- IV. Polska Wschodnia
- V. Program Wiedza Edukacja Rozwój
- VI. Program Inteligentny Rozwój

Z budżetu polityki spójności na lata 2014-2020 Polska otrzyma ok. 82,5 mld euro. Na tę kwotę składają się:

- ok. 76,9 mld euro dostępnych w programach operacyjnych, w tym ponad 252 mln euro na wsparcie bezrobotnej i nie uczącej się młodzieży;
- ok. 700 mln euro dostępnych w programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej;
- 4,1 mld euro na projekty infrastrukturalne o znaczeniu europejskim w obszarze transportu w ramach instrumentu „Łącząc Europę”;
- ok. 473 mln euro z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) na programy, które zapewnią żywność dla osób najbardziej potrzebujących oraz odzież i inne podstawowe artykuły osobom bezdomnym oraz dzieciom w trudnej sytuacji materialnej;
- ok. 287 mln z zarządzanej przez KE, ogólnej puli przeznaczonej na pomoc techniczną;

- ok 71 mln euro na działania innowacyjne związane z rozwojem obszarów miejskich.

Wspierane będą działania związane z nw. 11 celami tematycznymi:

1. Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje;
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych;
3. Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury;
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach;
5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem;
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów;
7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych;
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników;
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem;
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie;
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej

Najistotniejszą zmianą w prowadzeniu polityki regionalnej jest fakt, że strumień środków unijnych w głównej mierze ma zostać skierowany na sektor gospodarczy, przedsiębiorczości – w głównej mierze poprzez współpracę z jednostkami naukowymi i prowadzenie rozwoju opartego na badaniach i rozwoju.

Zgodnie z Umową Partnerstwa fundusze zostaną zainwestowane w te obszary, które w największym stopniu przyczynią się do rozwoju Polski. Wśród nich:

- zwiększenie konkurencyjności gospodarki,
- poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju,
- podnoszenie sprawności i efektywności państwa.

Nominalnie wciąż najwięcej będziemy inwestować w infrastrukturę transportową (drogową i kolejową), ale największy wzrost wydatków dotyczyć będzie innowacyjności i wsparcia przedsiębiorców. Dzięki szerszej ofercie zwrotnych instrumentów finansowych (m.in. pożyczek, poręczeń) będzie można wesprzeć więcej projektów realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Nadal finansowane będą inwestycje w ochronę środowiska i energetykę, także projekty m.in. z dziedziny kultury, zatrudnienia, edukacji czy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Samorzady województw będą zarządzać większą niż dotąd (prawie 40% środków) pulą europejskich pieniędzy.

Nowy okres programowania to również inwestycje w obszarach wiejskich. Interwencja z polityki spójności na obszarach wiejskich, w myśl Umowy Partnerskiej, koncentrować się będzie na rozwoju przedsiębiorczości i lepszym wykorzystaniu kapitału ludzkiego, w tym reorientacji zawodowej rolników (szacowana kwota ok. 1,5 mld euro), rewitalizacji społecznej i infrastrukturalnej (ok. 2 mld euro), infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej i przeciwpowodziowej (ok. 1,7 mld euro).

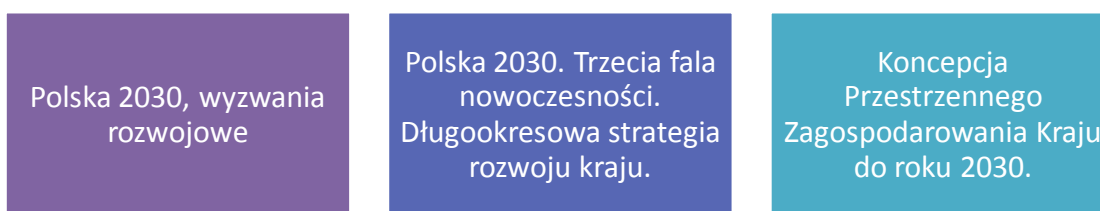
Umowa Partnerstwa stanowi, że wyzwaniem dla Polski pozostaje zapewnienie warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego i kompleksowego, przygotowywanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji.

W latach 2014-2020 Polska pozostanie największym beneficjentem europejskiej polityki spójności, koncentrując blisko 25% jej budżetu.

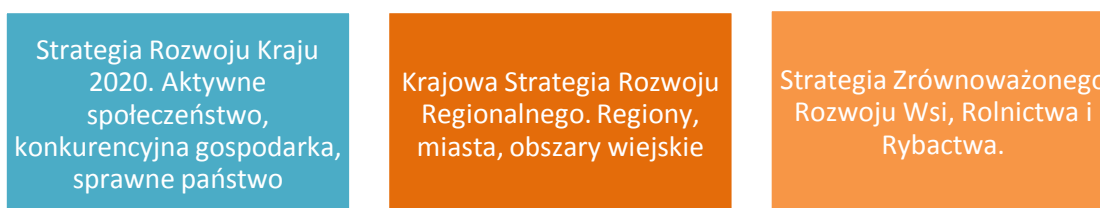
4.2. Uwarunkowania krajowe:

Kluczowe znaczenie mają dokumenty nowej generacji dotyczące polityki społeczno-gospodarczej i regionalnej:

Dokumenty długookresowe:

Dokumenty średniookresowe

W pierwszej połowie 2015 roku zostaną przygotowane kluczowe dokumenty określające priorytety interwencji europejskiej polityki spójności w Polsce: zestaw programów operacyjnych - regionalnych, sektorowych, makroregionalnych, współpracy terytorialnej oraz pomocy technicznej.

Rząd jest także w trakcie opracowywania zestawu dokumentów, które uregulują polski system rewitalizacji. O kształcie tych rozwiązań na obecną chwilę mówią: Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji 2022 z czerwca 2014 roku, projekt założeń ustawy o rewitalizacji z 20 listopada 2014 roku⁵.

4.2.1. Strategie długookresowe i średniookresowe

Celem głównym w horyzoncie czasowym roku 2030 jest poprawa jakości życia Polaków mierzona wskaźnikami jakościowymi, wartością i tempem wzrostu PKB w Polsce, zmniejszeniem nierówności oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów. W dokumentach tych przyjęto jako najbardziej pożądaną tzw. polaryzacyjno-dyfuzyjny model rozwoju. Podkreślono, że

⁵ Projekt jest na etapie analizowania uwag, które wpłynęły w trakcie zakończonych 4 grudnia 2014 konsultacji dokumentu.

szansa uboższych obszarów na rozwój polega przede wszystkim na uczestniczeniu w sukcesie najsilniejszych regionów, a nie na doraźnej pomocy w ramach polityki redystrybucji i przywilejów. Przyjęto zasadę, że funkcjonalne powiązania peryferii z centrami wzrostu będą tym silniejsze, im skuteczniej obszary opóźnione będą budować własny potencjał rozwojowy. Efektywna polityka publiczna w niektórych dziedzinach może się przyczynić do przyspieszenia procesów dyfuzji rozwoju z obszarów wiodących na dzisiejsze peryferie. Do takich dziedzin należą przede wszystkim infrastruktura i edukacja. Żadna z polityk dyfuzyjnych nie będzie w pełni skuteczna, jeśli nie poprawi się dostępność transportowa i komunikacyjna obszarów peryferyjnych, a więc ich przestrzenne powiązanie z regionalnymi centrami rozwoju. W myśl Strategii Polska 2030 podejmowane działania powinny sprzyjać przede wszystkim minimalizacji ryzyka powstania podwójnej peryferyjności: centrów rozwojowych kraju wobec Europy i świata oraz terenów o gorszym potencjale rozwojowym (obszary wiejskie, małe miasta, regiony Polski Wschodniej) w stosunku do aglomeracyjnych centrów rozwojowych Polski.

W celach szczegółowych podkreślono między innymi znaczenie z jednej strony stymulacji dalszej modernizacji rolnictwa dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego Polski (wzrost wydajności produkcji, zachowanie potencjału produkcyjnego oraz promocja produkcji i konsumpcji żywności wysokiej jakości), z drugiej zaś strony stałe pobudzanie wzrostu poziomu cywilizacyjnego życia na wsi oraz tworzenie warunków do powstawania produktywnych, nowych miejsc pracy, powiązane z poprawą jakości kapitału ludzkiego (od wczesnej edukacji przedszkolnej poczynając po upowszechnienie dostępu do kultury m.in. przez lokalne biblioteki i domy kultury).

Jednym z najistotniejszych problemów wskazanych przez Strategię Polska 2030 jest zmiana modelu funkcjonowania obszarów wiejskich, z nowymi czynnikami ustanawiającymi wiejski model gospodarki, pracy i życia.

4.2.2. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) do roku 2030

Wśród celów polityki przestrzennej KPZK wymienia m.in. Cel 2.1.5 Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich oraz cel 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. KPZK wskazuje jako niezbędne wzmocnienie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich i rozszerzanie oferty lokalnych rynków pracy, z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych. KPZK zauważa, że obszary wiejskie pełnią wiele funkcji o zasadniczym znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju kraju zarówno w sferze produkcji (rolniczej i pozarolniczej), konsumpcji, jak i dostarczania dóbr publicznych, są miejscem życia, pracy i wypoczynku większości społeczeństwa. Jednocześnie na obszarach tych znajduje się zdecydowana większość form ochrony przyrody oraz prowadzone są różne rodzaje aktywności gospodarczej, z których najbardziej powszechne i charakterystyczne jest rolnictwo. Dlatego w myśl zapisów KPZK istotne jest wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystywaniem ich potencjału endogenicznego oraz wykorzystywanie i wzmocnianie efektów dyfuzji procesów rozwojowych miejskich centrów rozwoju.

Konieczne jest ułatwienie mieszkańcom dostosowania się do zmian strukturalnych poprzez wykorzystanie innych walorów tych obszarów (np. w zakresie ekologii, rozwoju turystyki, produkcji energii w oparciu o lokalne źródła surowców) i zwiększenie możliwości znalezienia zatrudnienia w bardziej produktywnych sektorach gospodarki. Temu służyć ma wsparcie rozwoju zasobów ludzkich, kapitału społecznego oraz inwestycji w infrastrukturę techniczną (transportową, telekomunikacyjną, energetyczną niskich napięć i ochrony środowiska) i społeczną. Ważnym elementem działań

restrukturyzacyjnych są ukierunkowane na wzrost roli i jakości działania instytucji publicznych (w tym administracji), obsługujących procesy restrukturyzacyjne oraz służące pobudzaniu aktywności i budowaniu partnerstwa pomiędzy różnymi grupami społecznymi.

4.2.3. Rewitalizacja w Polsce

Według wcześniejszych definicji (w okresie 2007-2013) rewitalizacja to kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny); poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

W nowym okresie programowania pojęcie rewitalizacji definiuje się znacznie szerzej, głównie poprzez projektowe założenia wynikające z „Ustawy o rewitalizacji obszarów zdegradowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw” oraz "Narodowego Planu Rewitalizacji 2022" (oba dokumenty są na etapie projektu i założeń).

Obecnie poprzez rewitalizację należy rozumieć wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowanie terytorialne i prowadzone we współpracy ze społecznością lokalną, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano obszar, na którym zidentyfikowano sytuację kryzysową. Tę ostatnią zdefiniowano jako sytuację, w której mierniki poziomu rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego (infrastrukturalnego lub środowiskowego) są na niskim poziomie lub obserwuje się ich silną tendencję spadkową. Za stan kryzysowy można uznać także sytuację występowania intensywnych (z dużym natężeniem) problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

To istotna zmiana do podejścia w zakresie rewitalizacji. Po pierwsze działania rewitalizacyjne będą obejmować zintegrowane działania obejmujące kompleksową rewitalizację społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Dobranie odpowiedniego zestawu działań zależy od sytuacji na danym obszarze miejskim wymagającym rewitalizacji.

Kwestie społeczne będą obejmować m.in. działania na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem i ubogich oraz poprawy dostępu do usług.

Kwestie gospodarcze obejmą wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspieranie ekonomii społecznej, podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników.

W zakres rewitalizacji przestrzennej wchodzi zadania dotyczące optymalizacji gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiskowymi, głównie poprzez nadanie priorytetu inwestycjom na bazie istniejących już, często zdegradowanych, budynków i infrastruktury poprzemysłowej, zamiast inwestycji na nieużytych wcześniej działkach, głęboką przebudowę i adaptację zdegradowanych obiektów do pełnienia nowych funkcji, np. kulturalnych, rekreacyjnych, społecznych, gospodarczych oraz rekultywację terenów zdegradowanych na cele przyrodnicze.

4.2.4. Założenia "Narodowego Planu Rewitalizacji 2022"

Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym.

Narodowy Plan Rewitalizacji promuje podejście kompleksowe (a w przypadku ubiegania się o środki publiczne wręcz go wymaga), zakładające skoncentrowane wysiłki wielu podmiotów na rzecz wyprowadzenia ze stanu kryzysowego danego obszaru, obejmującego interwencję w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz kulturowej. Niezbędne jest przy tym, aby rewitalizacja obszarów zdegradowanych była elementem całościowej wizji rozwoju miasta.

Założenia NPR 2022 definiują szczegółowo zakres i system procesu rewitalizacji, jak też programów rewitalizacji. W tym zakresie rekomenduje się aby wszelkie czynności podejmowane przez samorząd elbląski były zgodne z założeniami NPR 2022.

4.2.5. Projekt "Założeń ustawy o rewitalizacji"

Wraz z wejściem w życie „Ustawy o rewitalizacji obszarów zdegradowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw” rewitalizacja ma być zadaniem własnym gminy. Rewitalizacja jako zadanie własne gminy nie będzie zadaniem obowiązkowym – projektowana ustawa o rewitalizacji nie nałoży na gminy obowiązku uchwalania i realizacji gminnych programów rewitalizacji (są wymagane wytycznymi wynikającymi z Programów Operacyjnych na lata 2014-2020). Zmiana ta nie wprowadza nowego zadania własnego gminy, obciążając ją obowiązkami dotychczas nie realizowanymi, lecz jedynie sankcjonuje i porządkuje obecnie istniejący stan faktyczny w tym zakresie.

Projekt zakłada rozszerzenie katalogu celów publicznych, poprzez dodanie do tego katalogu działań realizowanych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, prowadzących do rozwoju wybranych form społecznego budownictwa czynszowego na obszarach zdegradowanych realizowanych w ramach gminnego programu rewitalizacji. Przez społeczne budownictwo czynszowe rozumie się budownictwo mieszkaniowe realizowane przez podmioty, których głównym celem nie jest osiąganie zysku (gminy, towarzystwa budownictwa społecznego, spółdzielnie mieszkaniowe) i które na etapie budowy lub eksploatacji zasobu korzystają ze wsparcia środkami publicznymi (budżet państwa lub budżety samorządów terytorialnych).

Projektowana ustawa da gminom, które będą posiadały gminny program rewitalizacji możliwość powołania do życia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, w której możliwe będzie skorzystanie ze szczególnych, ułatwiających realizację programu rewitalizacji, instrumentów prawnych z zakresu polityki mieszkaniowej, procesu inwestycyjno-budowlanego i gospodarki nieruchomościami oraz narzędzi ekonomicznych i społecznych.

Jednym z kluczowych elementów działań rewitalizacyjnych proponowanych w projekcie jest zapewnienie włączenia lokalnych społeczności w procesy programowania oraz realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Konieczne dla osiągnięcia celów jest nawiązanie dialogu z szerokim kręgiem interesariuszy i przeprowadzanie transparentnego procesu konsultacji społecznych. Ponadto, na etapie realizacji gminnego programu rewitalizacji, zakłada się powołanie Komitetu Rewitalizacji jako forum dialogu, opiniującego realizację Programu, złożonego z szerokiego spektrum przedstawicieli lokalnej społeczności. Komitet Rewitalizacji nie będzie miał żadnych uprawnień wykonawczych i kontrolnych wobec organów gminy – posiadał będzie wyłącznie kompetencje opiniodawcze i doradcze.

W skład Komitetu winni wejść przedstawiciele wybrani przez:

a) grupy interesariuszy (w szczególności przez: właścicieli nieruchomości, organizacje pozarządowe, użytkowników wieczystych i samoistnych posiadaczy nieruchomości położonych na obszarze zdegradowanym);

b) mieszkańców obszarów zdegradowanych nie będących właścicielami/użytkownikami nieruchomości oraz innych zainteresowanych mieszkańców gminy;

c) radę miejską;

d) prezydenta miasta.

Ostatnim niezwykle ważnym elementem jest fakt, że ustawa ograniczy łączną powierzchnię obszarów wyznaczonych do rewitalizacji do maksymalnie 20% powierzchni gminy oraz poprzez objęcie nimi maksymalnie 30% mieszkańców gminy.

Niezwykle istotnym jest fakt, że w tzw. okresie przejściowym obecnie obowiązujące lokalne programy rewitalizacji, których treść jest dostosowana do wymagań gminnego programu rewitalizacji, będą mogły być wykorzystane w procesie rewitalizacji opartym o przepisy projektowanej ustawy, pod warunkiem dostosowania zakresu ich treści do wymogów ustawy. Ustawa pozwoli w określonym okresie przejściowym na przekształcenie lokalnych programów rewitalizacji w gminne programy rewitalizacji w uproszczonej procedurze. Alternatywnie gmina będzie mogła w okresie przejściowym (do 2020 lub 2022 roku) realizować obowiązujący lokalny program rewitalizacji, nie korzystając z projektowanych rozwiązań prawnych.

4.3. Uwarunkowania regionalne

Podstawowymi obszarami interwencji europejskiej polityki spójności są województwa, dlatego istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Milejewo mają zapisy „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025”, oraz „Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia-Mazury 2014-2020”.

„Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025” lokalizują gminę Milejewo aż w czterech obszarach strategicznej interwencji:

- OSI 1. Tygrys Warmińsko- Mazurski – ze względu na położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie jednej z dwóch głównych osi transportowych województwa – Drogi Krajowej nr 7
- OSI 3. Ośrodki Subregionalne – ze względu na powiązania funkcjonalne z Elblągiem jako jednym z biegunów wzrostu województwa.
- OSI 4. Nowoczesna Wieś – za względu na najlepsze warunki do wielofunkcyjnego rozwoju rolnictwa
- OSI 7. Obszary Przygraniczne – ze względu na sąsiedztwo granicy polsko-rosyjskiej.

Takie rozwiązanie jest korzystne dla gminy Milejewo, ponieważ pozwoli na w nowej perspektywie o staranie się dofinansowanie w tych czterech obszarach z uprzywilejowanej pozycji. W kontekście rewitalizacji najważniejsza jest tutaj przynależność do OSI 3., gdyż beneficjenci z tego obszaru, w myśl projektu RPO będą preferowani przy aplikacji o środki w priorytecie inwestycyjnym 9.2. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

Projekt RPO zakłada, że w ramach osi priorytetowej dofinansowane będą projekty zlokalizowane na obszarach ujętych w lokalnych/ ponadlokalnych planach rewitalizacji. Ponadto,

preferowane będą projekty komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2014, wynikające z inicjatywy społeczności lokalnych oraz powstających w regionie form współpracy miast np. sieć CITTASLOW.

Przykładowe działania/typy przedsięwzięć, które będzie można realizować w ramach tej osi to zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.:

- wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim
- (m.in. powojkowym, przemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym);
- rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni
- publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków;
- rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności
- społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom
- z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.

4.4. Uwarunkowania lokalne

W nowej perspektywie unijnej znaczenia ma nabrać tzw. polityka miejska, którą w Polsce będzie definiował dokument przygotowywany przez Radę Ministrów pn. Krajowa Polityka Miejska⁶. Ważnym aspektem tej polityki jest fakt, że interwencja w jej ramach nie dotyczy jedynie samych miast, ale ich obszarów funkcjonalnych. Gmina Milejewo znajduje się w obszarze funkcjonalnym Elbląga i jako taka podlega również polityce miejskiej. Dlatego też dla rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym rewitalizacji Milejewo mają znaczenie zapisy „Strategii rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego” (Strategia EOF)⁷.

Strategia EOF jako jeden ze strategicznych celów rozwojowych wskazuje budowę wspólnego wizerunku EOF (cel nr 4). Jednym z priorytetów określonych w tym celu jest rewitalizacja i uporządkowanie przestrzeni publicznych. Strategia EOF zakłada, że cel ten będzie realizowany poprzez uporządkowanie zdegradowanych i niewykorzystanych przestrzeni publicznych oraz inwestycyjnych i nadanie im nowych funkcji za pomocą rewitalizacji fizycznej, społecznej i gospodarczej. Działania te mają wpłynąć na postrzeganie całego obszaru funkcjonalnego oraz na jego wewnętrzną integrację.

Strategia EOF definiuje pięć obszarów, w których mają być realizowane Zintegrowane Inwestycje Terytorialne miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga. Czwarty z tych obszarów nosi nazwę „MOF rewitalizuje przestrzenie publiczne”. Typy projektów, przewidziane do realizacji w ramach tego obszaru to zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia

---

⁶ Obecnie w wersji projektu z marca 2014 r.

http://www.mir.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/rozwoj_miast/kpm/strony/start.aspx [dostęp 15 stycznia 2011 roku]

⁷ Projekt z października 2014 roku.

ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.

Najważniejszą z punktu widzenia gminy konkluzją tych dokumentów jest fakt, że gmina leży w obszarze realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych, co daje jej i podmiotom z jej terenu możliwość ubiegania się o pulę środków unijnych przeznaczonych na ten cel, m.in. w celu realizacji powyżej wskazanych typów projektów rewitalizacyjnych.

Drugim dokumentem poziomu lokalnego dotyczącym gminy Milejewo, o którym należy wspomnieć w kontekście rewitalizacji jest „Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Wysoczyzna Elbląska na lata 2009-2015”. Strategia ta wskazuje do realizacji przedsięwzięcie „Rodzaj oferty spędzenia wolnego czasu” w ramach celu ogólnego IV Rozwój społeczności lokalnej obszaru LGD, celu szczegółowego IV.2. Integracja mieszkańców i poprawa jakości życia. W ramach tego przedsięwzięcia rekomendowane są operacje:

- Organizacja kursów, szkoleń, wizyt studyjnych i innych działań edukacyjnych w zakresie animacji kulturalnej, itp.;
- Organizację imprez okolicznościowych, festynów rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR Lokalnej Grupy Działania Wysoczyzna Elbląska;
- Rozwój aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego oraz kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów;
- Remont świetlic wiejskich i ich wyposażenie;
- Rozwój lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym.

Tego typu projekty, choć nie są ściśle rewitalizacyjne to jednak mogą być elementem działań rewitalizacyjnych lub być komplementarne do tego typu projektów

4.5. Analiza SWOT

Podsumowanie niniejszej diagnozy stanowi poniższa analiza SWOT :

Mocne strony

- Klarowny układ przestrzenno-funkcjonalny ze ściśle określonymi ośrodkami obsługi ludności
- Dobra sytuacja demograficzna - na tle gmin sąsiadujących
- Dobra infrastruktura społeczna i rekreacyjna
- Duże walory krajobrazowe gminy
- Poziom bezpieczeństwa drogowego

Słabe strony

- Wysoki poziom bezrobocia
- Rosnące zapotrzebowanie na wsparcie w ramach pomocy społecznej
- Mała świadomość społeczna znaczenia dziedzictwa kulturowego

Szanse

- Rosnący popyt na odnawialne źródła energii, w tym energię wiatrową
- Sąsiedztwo Elbląga
- Wpisywanie się gminy w cztery Obszary Strategicznej Interwencji województwa

Zagrożenia

- Niepewny status Elblaskiego Obszaru Funkcjonalnego Charakter wiejski gminy, wobec silnej konkurencji ze strony ośrodków miejskich względem starania się o środki na rewitalizację